

85 ÉVES ÉVFORDULÓ

A MH Térképész Szolgálat 2004. február 3-án, a HM III. Dísztermében ünnepi állománygyűlésen emlékezett meg az Önálló Magyar Katonai Térképészet megalapításának 85. évfordulójáról.

A HM Térképészeti Kht.-val közös rendezvényen az MH Térképész Szolgálat és a HM Térképészeti Kht. személyi állományán kívül részt vettek: a Honvéd Vezérkar főnöke, a HM-HVK csoportfőnökei, a haderőnemek képviselői, az MH ÖLTP vezető állománya és az alárendelt szervezetek parancsnokai, a ZMNE térképész és katonaföldrajzi oktatói állománya, a csapattérképészek, valamint a polgári térképészet és az oktatási intézmények vezetői.

A Himnusz elhangzása után Szabó Gyula mérnök ezredes, a Magyar Honvédség térképész szolgálatfőnöke mondott ünnepi beszédet.

Egy rövid bevezetőt követően, az előadó a ma már történelminek számító múltat, a szervezeti változásokat és szakmai folyamatokat, valamint a jelentősebb

Szabó Gyula mk. ezredes, az MH térképész szolgálatfőnök tartja ünnepi beszédét

eredményeket ismertette. Ennek során kifejtette, hogy egy ünnepi megemlékezés keretei között nincs lehetőség arra, hogy a Térképész Szolgálat munkájának minden területét részletesen áttekintse. Mindössze a főbb tendenciák szubjektív válogatáson alapuló összefoglalására vállalkozhat, mellyel viszont alátámaszthatja, és érzékeltetheti a katonai térképészek azon törekvését, hogy a felhasználók részére az igényeknek megfelelő, a kor színvonalán álló térképészeti és katonaföldrajzi anyagok, információk mindig időben álljanak rendelkezésre.

Beszédét a következő gondolatokkal zárta:

„A 85 éves katonai térképészet előtt ma és a közel-

jövőben a technikai korszak-váltás továbbvitele áll. Elmondható, hogy az új évezredbe lépve, a térképkészítés területén véget ért egy korszak – a hagyományos térképkészítést felváltja a digitális módszerrel történő térkép-előállítás. A topográfiai térképrendszer átalakításának folytatása, a NATO követelményeknek megfelelő térképészeti és katonaföldrajzi adatok és anyagok előállítása az elkövetkező évek fő feladata.

Ehhez nyújtanak szilárd, megbízható hátteret a múlt korábbiakban említett példái, eddigi eredményei, biztosítéka pedig a katonatérképészek szakmai felkészültsége, elkötelezettsége és hivatásszeretete.”

A Magyar Honvédség felső vezetése részéről dr. Gáspár Tibor mérnök vezérőrnagy, az MH Összhaderőnemi Logisztikai és Támogató Parancsnokság parancsnoka köszöntötte az ünnepi állománygyűlés résztvevőit, majd pedig Apagyai Géza, a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium Földügyi és Térképészeti Főosztály főosztályvezetője szolt a katonatérképészekhez.

„Tisztelt Elnök Úr! Tábornok Úr! Hölgyeim és Uramim!

Engedjék meg, hogy a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium vezetése, munkatársai, a földügyi szakigazgatás vagy másképpen, a polgári térképészet köztisztviselői kara nevében tisztelettel köszöntsem a fennállásának 85. esztendejét ünneplő Katonai Térképész Szolgálatot, annak szolgálatfőnökét és személyi állományát.

Mikor az évforduló alkalmából jókívánásaimat fejezem ki, nemcsak az aktív munkatársakra gondolok, hanem a nyugállományú tisztekre, tiszthelyettesekre és polgári alkalmazottakra is, akik az elmúlt évtizedek alatt sokat tettek a katonai térképészet fennmaradásáért, megújulásáért.

Mert, hogy egy megújult, sőt dinamikusan fejlődő szakterületről beszélhetünk, ahhoz nem fér kétség. Természetesen ez a folyamat és annak eredményre vitele, a tenni akaráson túl sok minden másnak is függvénye. Ezek közé tartozik az információ-technológiai környezet léte és rohamos változása, az a döntéshozói felismerés, hogy a lépéstartáshoz a (főként anyagi) feltételek biztosítására, valamint a minőségi és „holtig tartó” oktatás-képzésre is szükség van. A vállalt – euró-atlanti integrációval járó – kötelezettségek teljesítése ezek nélkül elképzelhetetlen.

A polgári térképészet részéről mindig megkülönböztetett figyelemmel követtük, és ez a jelenben is így

van, a nagy múltú – velünk közös gyökerekkel rendelkező – partnerszervezet keretében zajló eseményeket. Ez semmiképpen sem a kívülről szemléltetése, hiszen a két terület napi munkáját az egymásra épülés, a közös gondolkodás tradicionális követelménye és érvényesülése jellemzi. És ennek 1997 óta már magas szintű jogszabályi háttere is van, melyet a földmérési

Az ünnepi műsor közönsége, első sorban az elnökség tagjai (jobbról balra): dr. Klinghammer István, az ELTE rektora, Apagyi Géza, FVM FTFO főv., Szenes Zoltán altábornagy, HM HVK vezérkari főnök, dr. Gáspár Tibor vezérőrnagy, MH ÖLTP parancsnok, Szabó Gyula mk. ezredes, MH térképész szolgálatfőnök, dr. Horváth József ezredes, HM KVF főv., Buga László mk. ezredes, HM Térképészeti Kht. ügyvezető ig.

és térképészeti tevékenységről szóló törvény testesít meg. Hosszú, közös munkával, időnként vitákkal is tarkított út vezetett e törvény magalkotásáig, amely ma már garanciája a koordinált, racionálisan szervezett, átfedéstől mentes tevékenységünknek.

Ennek egyik példája lehet a már évekkal ezelőtt együtt megálmodott Magyar Topográfiai Program, amely kiváló keretet nyújthat a térinformációs alapú, közös felmérési adatbázisra szervezett, állami és tematikus térképkészítéshez, természetesen beleértve a katonai tárgyú tematikát is.

A hazai állami térképellátás összehangolt megvalósítását szolgálja a Térképellátási Koordinációs Bizottság, mely az említett törvény alapján, háromévente váltakozó elnöki és társelnöki tisztség mellett, biztosítja az összhangot az egyáltalán nem olcsó térkép-előállítási programok között. Az FVM szakmai irányítása részéről e fórumon örömmel számolhatok be arról, hogy a bizottság tagjai, köztük a honvédségi képviselőket ellátó kollégák is, messzemenően támogatják a Nemzeti Kataszteri Program elnevezésű, tízmilliárdos nagyságrendű feladatot megvalósítását. Ez a nemzetgazdasági jelentőségű program a hazai polgári földmérés-térképészet számára nagy kihívás, egyben óriási előrelépés az európai felzárkózás terén.

Egy másik kézzel fogható példát idéz a GPS technológia honi megalapozása, de szintén ide sorolhat-

juk a legfrissebb együttműködési megállapodásunkat is, mellyel az ország időszakonkénti teljes mérőkamara légifényképezése terén jelentkező katonai és polgári feladatban találtuk meg a közös nevezőt.

Szervezetek, intézmények közötti jó együttműködés záloga a megfelelő személyes kapcsolatok kialakítása, ápolása. Megítélésünk szerint, ebben is komoly fejlődésről adhatunk számot. És itt nem az időszakonkénti katonai feladatokban való tartalékoskénti kötelező részvételre gondolok elsősorban, bár ez is fontos elem, hanem a műszaki fejlesztésekben, a nagy országos és szűkebb szakmai konferenciákon való együttes, aktív megjelenésekre, a különböző szintű oktatás-továbbképzéseken történő közös részvételre és nem utolsósorban, a könnyedebb hangulatú baráti találkozókra, melyekre szintén számos és követendő példa van.

Amikor most, a 85. éves jubileum alkalmából, szívvel köszöntöm a megjelenteket, erre a közös múltra, a nagy elődökre, a szép feladatokra hivatkozom, me-

Szenes Zoltán altábornagy, vezérkari főnök pohárköszöntője nyitotta meg az ünnepséget követő fogadást. A képen látható még dr. Gáspár Tibor vezérőrnagy, az MH ÖLTP parancsnoka, Szabó Gyula mk. ezredes, az MH térképész szolgálatfőnöke

lyek között igen sok – kölcsönös segítségnyújtás kategóriába sorolható – esemény is található.

Kívánom, hogy őrizzük meg a tradíciókat, építsük tovább, és formáljuk még sikeresebbé ezt a kiváló kapcsolatot.

Engedjék meg, hogy köszöntőmet a Balassi év jegyében a nagy katona-költő soraival zárjam. A XVI. században született, de ma is időszerű gondolatokkal mi, polgári földmérők és térképészek tisztelni kívánunk az évfordulónak, katonai térképész kollégáinknak, akik oly sokat tettek szakmánk elismertségéért. Íme az idézet:

»A jó hírért, névért, a szép tisztességért ők mindent hátra hagynak.

Emberségről példát, vitézségről formát mindennek ők adnak...«

Köszönöm megtisztelő figyelmüket.”

Az ünnepi megemlékezések után előléptetésekre, kitüntetések, elismerések emléklapok átadására került sor.

A Magyar Köztársaság honvédelmi minisztere

a Szolgálati érdemjel arany fokozatát

dr. Szánki László

mk. alezredesnek és

Alabér László mk. alezredesnek;

ezüst fokozatát

Kakuk Zoltán mk. alezredesnek;

bronz fokozatát

Mihalik József mk. alezredesnek és

Szűcs Attila főtörzsőrmesternek

adományozta.

I. osztályú Honvédelemért kitüntető címet **Hunyadi György** közalkalmazottnak, III. osztályú Honvédelemért kitüntető címet **Németi László**-nak adományozott.

50. születésnapja alkalmából díszított adományozott **Várszegi Lajos** mérnök alezredesnek.

A Honvéd Vezérkar főnöke előléptette alezredessé **Zsilvölgyi Csaba** őrnagyot.

Az MH Összhaderőnemi Logisztikai és Támogató Parancsnokság parancsnoka tárgyjutalomban részesítette **Farkasné Rónai Mária** mérnök őrnagyot és **Kis Péter** zászlóst.

A Magyar Honvédség Térképész Szolgálat főnöke a Magyar Katonai Térképészet megalakulásának 85. évfordulója alkalmából Rédey-emléklapok átadására adományozott **Szabóné dr. Szalánczi Erika** egyetemi adjunktusnak és **Paskó Attila** mk. alezredesnek.

Az állománygyűlés hivatalos része után a Honvédegyüttes és a Budapesti Helyőrség Zenekar színvonalas műsorral köszöntötte az ünneplő közönséget.

A jubileumi megemlékezés a Szózat hangjaival ért véget.

Az ünnepi állománygyűlést követő fogadáson **dr. Szenes Zoltán** altábornagy, a Honvéd Vezérkar főnöke mondott pohárköszöntőt, melyben méltatta a katonai térképészek Magyar Honvédségen belüli és a NATO tagságból adódó feladatok végrehajtásában elért eredményeit.

Dr. Szánki László mérnök alezredes

HOZZÁSZÓLÁS AZ „IRÁNYELVEK A BIRTOKRENDEZÉSEK VÉGREHAJTÁSÁHOZ” C. CIKKHEZ (GK 2002/6. SZÁM)

A Geodézia és Kartográfia LIV. évfolyam 2002. évi 6. számában jelent meg **dr. Fenyő György** és **dr. Szabó Gyula** cikke a címben megjelölt témában. E cikkben leírt irányelveket elfogadva, azokkal egyetértve kívánok még néhány javaslatot tenni a leírtak bővítése, esetenként újabb gondolatok felvetése céljából.

Az I. fejezet előkészítő, szervező munkái cím alatt azon meghatározáshoz, hogy a „birtokrendezési eljárásra sor kerülhet a.) ...lakossági kezdeményezésre, a birtokrendezésben érintett földtulajdonosok javaslatára” leírás mellett célszerűnek látnám felvetni az új szervezeti társulásokat is, akiknek – az egységes termelés, feldolgozás és értékesítés miatt – a használatában nagy mennyiségű használatba adott és bérelt terület van.

A megjelölt cikk az I. fejezet előkészítő, szervező munkák cím alatt azon megjelölésnél, hogy a birtokrendezési eljárásra sor kerülhet c.) pontjában azt írja, hogy „...a földhivatal hivatalból is megindíthatja ezt az eljárást”. Ehhez csatlakozva javaslom, hogy a hivatalból való megindítás (elrendelése) csak köz-, illetőleg közösség érdekében történhessen. Ilyen érdekek lehetnek például:

- szétszórt, területi mértékűknél fogva művelésre alkalmatlan parcellák összevonása, művelhető táblába (tagokba) vonása miatt,
- természetvédelmi területek kialakítása miatt,
- rendezési, fejlesztési, melioráció stb. tervek végrehajtása miatt,
- nagy beruházáshoz kapcsolódó kisajátítás elkerülése miatt,
- közérdekű erdőtelepítés, erdőtelepítés és fásítás elrendelése miatt,
- községi (városi) közös terület, közös legelők kialakítása miatt,
- cél- és gazdasági területek kialakítása miatt,
- erózió, defláció megakadályozására, vizes területek megszüntetése miatt,
- és vízügyi érdekek (pl. víztározók létesítése) miatt.

Az ezt követő részben azt írják a szerzők a cikkben, hogy a kérelem vagy hatósági döntés alapján a birtokrendezés elrendelhető az adott település külterületének egy részére, egy dűlőre, és elrendelhető a település teljes területére is. Én a külterület egy részére kiterjedő rendezésnek a részleges birtokrendezés nevet adnám, míg a település teljes területére kiterjedő rendezésnek az általános birtokrendezést.

Mindemellett érdemes lenne elgondolkodni azon is, hogy szükség lehet az egymás mellett lévő települések